

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

УДК 343.341(477)

ВІДМІННІСТЬ БАНДИТИЗМУ ВІД СТВОРЕННЯ ЗЛОЧИННОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Балега Н.В.

Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

У даній статті порівняно відмінності між складами злочинів проти громадської безпеки, передбаченими ст. 255 і ст. 257 Кримінального кодексу України (далі – КК). Висвітлено питання щодо ст. 255 КК – зміни заохочувальної норми, а щодо ст. 257 КК – створення такої норми в частині 2. Зроблено висновок, що заохочувальні норми у вказаних статтях призведуть до ефективнішого сприяння боротьби зі злочинністю.
Ключові слова: бандитизм, звільнення від кримінальної відповідальності, заохочувальні норми, злочинна організація.

Постановка проблеми. За останні декілька років суттєво змінилася суспільно-політична ситуація на території України: анексія Автономної Республіки Крим, проведення анти-терористичної операції на сході держави, велика кількість тимчасово переміщених громадян, різке та значне підвищення безробіття, фінансова нестабільність, тісний зв'язок злочинних угруповань із представниками влади та бізнесу. Всі ці кризові явища безпосередньо зумовлюють підвищення рівня злочинності, причому істотно зростають як вчинення злочинів одноособово, так і створення та функціонування організованих груп та злочинних організацій, діяльність яких є надзвичайно небезпечною та суспільно шкідливою, порушує нормальне функціонування суспільних інститутів, держави в цілому. В цьому аспекті, бандитизм є злочином, який несе підвищену суспільну небезпечність, оскільки пов'язаний із обов'язковим вчиненням його у співучасті, застосуванням зброї, а отже, посягання не тільки на громадську безпеку, а в тому числі і на життя та здоров'я певних осіб тощо. Разом з цим, на мою думку, зміна заохочувальної норми в ч. 2 ст. 255 КК і встановлення такої норми в ст. 257 КК, сприяли б їх запобіганню та розслідуванню даних злочинів правоохоронними органами. Дана норма буде підтверджувати і реалізовувати завдання кодексу, яке передбачено ст. 1 КК України, а саме – запобігання злочинам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Даною темою на науковому рівні займалися такі вчені, як Бедриківський В.В., Гаврилов Ю.Г., Демидова Л.М., Івченко В.В., Лихова С.Я., Литвинов О.М., Сташис В.В., Тацій В.Я., Тихий В.П., Хряпінський П.В. та інші.

Зокрема, Демидова Л.М., досліджуючи кількісну ознаку злочинної організації, висловлює свою позицію щодо збереження в КК для поняття злочинної організації загальної ознаки співучасті – участі двох або більше суб'єктів злочину [1].

Бедриківський В.В. у своїй роботі запропонував авторське визначення бандитизму, обґрунтував необхідність внесення змін та доповнень щодо ст. 255 КК – уточнити мету створення злочинної організації, а саме «з метою здійснення

довготривалої злочинної діяльності»; ст. 257 КК – уточнити складові елементи бандитизму [2].

Гаврилов Ю.Г. у своїй дисертації наводить аргументи на користь того, що банда – це окремий «особливий» різновид (форма) групової співучасті, якому притаманні всі її ознаки; удосконалив загальнотеоретичний аспект підходу до критеріїв відмежування бандитизму від злочинів, передбачених: ч. 4 ст. 187, ч. 1 ст. 255, ст. 258, ст. 260, ст. 261 КК України тощо [3].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проблема виникає при кваліфікації злочинів за ст. 255 КК і ст. 257 КК, оскільки вони є досить схожими за своїм змістом. Також важливим питанням є доповнення статті заохочувальною нормою (ч. 2 ст. 255 КК) для запобігання вчиненню злочинів і сприяння кращій роботі правоохоронних органів.

Мета статті – з'ясування поняття бандитизму, його відмінності від створення злочинної організації та сприяння вирішенню питання про заохочувальні норми в даних статтях.

Виклад основного матеріалу дослідження. Бандитизм є одним із найбільш небезпечних злочинів проти громадської безпеки. Функціонування в Україні банд, метою існування яких є вчинення озброєних нападів на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб, загрожує як громадській безпеці в цілому, так і життю, здоров'ю людей, їх власності, перешкоджає нормальній господарській та іншій діяльності, що створює стан незахищеності суспільства від злочинних посягань. Усе це зумовлює необхідність вжиття з боку держави ефективних заходів, у тому числі й кримінально-правового характеру, спрямованих на протидію бандитизму.

Можна стверджувати про те, що поширення бандитизму відбувається в часи нестабільності соціально-економічного та політичного стану суспільства, наявності певних кризових загальнодержавних явищ. Саме в такому становищі знаходиться зараз Україна, а тому необхідним є посилення боротьби з організованими формами злочинної діяльності, вжиття ефективних як попереджувальних, превентивних заходів, так і заходів своєчасного реагування на правопорушення.

Стаття 257 КК – бандитизм являє собою організацію озброєної банди з метою нападу на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб, а також участь у такій банді або у вчинюваному нею нападі [4]. Бандитизм, відповідно до ст. 257 КК, карається позбавленням волі на строк від п'яти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна, а тому відповідно до порядку визначення ступеню тяжкості злочину, передбаченого ст. 12 КК, належить до особливо тяжких злочинів.

Визначення об'єкту бандитизму має важливе значення, оскільки зумовлює місце цього злочину в системі інститутів кримінального права, визначає рівень його суспільної небезпечності, сприяє правильній кваліфікації та відмежуванню від подібних складів злочину. За допомогою родового об'єкту здійснюється впорядкування за розділами норм Особливої частини КК, які передбачають відповідальність за окремі злочини. Розміщення бандитизму (ст. 257 КК) в розділі IX Особливої частини КК «Злочини проти громадської безпеки» фактично означає, що родовим об'єктом цього злочину є саме громадська безпека. Необхідно зазначити, що в науковому середовищі немає єдиного підходу до визначення поняття «громадської безпеки», на законодавчому рівні воно також не закріплено.

Безпосередній об'єкт злочину – це конкретні суспільні відносини, які охороняються певною кримінально-правовою нормою від злочинних посягань [5, с. 96]. Саме через безпосередній об'єкт найчастіше відбувається розмежування подібних злочинів. В свою чергу, безпосередні об'єкти поділяються на основний та додатковий об'єкт. І хоча дискусії щодо віднесення бандитизму саме до злочинів проти громадської безпеки, а не до злочинів проти держави (як було за чинності КК 1960 р.) вже не виникають, проте погляди щодо визначення основного безпосереднього об'єкту цього злочину все ж різняться. Можна погодитися з думкою, що безпосереднім об'єктом бандитизму є громадська безпека, тобто безпосередній об'єкт цього злочину співпадає з його родовим об'єктом [6, с. 27].

На думку В. П. Тихого, основним безпосереднім об'єктом даного злочину слід визнавати суспільні відносини громадської безпеки в частині захищеності суспільства в цілому та окремих його складових від злочинної діяльності озброєних банд. Таке визначення вдається найбільш вдалим, оскільки по-перше, безпосередній об'єкт бандитизму знаходиться в площині родового об'єкту, що відповідає структурній побудові Особливої частини КК; по-друге, дає змогу виокремити специфіку цього складу злочину в межах родового та видового об'єкту [7, с. 56].

Об'єктивна сторона будь-якого злочину – це сукупність ознак, які визначають зовнішню сторону злочину і характеризують суспільно-небезпечне діяння (дію або бездіяльність), його шкідливі наслідки та причинний зв'язок між діянням та наслідками, який обумовив настання останніх, а також місце, час, обстановку, спосіб, знаряддя та засоби вчинення злочину [5, с. 111].

Під об'єктивною стороною бандитизму слід розуміти процес суспільно небезпечного і протиправного посягання на громадську безпеку

в частині захищеності суспільства від злочинної діяльності банд та на додаткові об'єкти цього злочину [8, с. 472].

Бандитизм згідно зі ст. 257 КК з об'єктивної сторони характеризується: організацією озброєної банди з метою нападу на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб; участю в такій банді; або участю у вчинюваному нею нападі. Безпосередньо об'єктивна сторона даного злочину виконується у таких формах: 1. Організація озброєної банди з метою нападу на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб. Організація озброєної банди – це сукупність дій по об'єднанню осіб для вчинення нападів на громадян або на підприємства, установи, організації. Вона є собою складною суспільно небезпечною поведінкою особи або декількох осіб, що складається з об'єднаних єдиною метою послідовно вчинюваних суспільно небезпечних діянь, спрямованих на створення банди та закінчується фактичним її створенням. 2. Участь у банді. Відповідно до Постанови Пленуму ВСУ № 13 від 23 грудня 2005 р. «Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями», участь в озброєній банді слід розуміти не тільки як безпосереднє здійснення нападів, а й як сам факт вступу особи до неї чи вчинення будь-яких дій, спрямованих на створення сприятливих умов для її функціонування (надання транспорту, приміщень, здійснення фінансування та матеріально-технічного забезпечення, постачання зброї, підшукування об'єктів для нападу, зберігання зброї, злочинно набутого майна, коштів тощо). Проте в будь-якому разі участь у банді (як форма бандитизму) обов'язково передбачає членство особи в цьому об'єднанні, яке набувається шляхом вступу до останнього. 3. Участь у вчинюваному бандою нападі. Це така форма бандитизму, яка являє собою участь у нападі осіб, які не є учасниками банди. У вищезазначеній Постанові Пленуму ВСУ роз'яснюється, що участь у вчинюваному бандою нападі може брати й особа, яка не входить до її складу. Проте дії такої особи можна кваліфікувати за ст. 257 КК тільки в тому разі, коли вона усвідомлювала, що є учасником нападу, який вчинює банди. Якщо ж зазначена особа не брала безпосередньої участі у нападі, а лише якимось чином сприяла в його вчиненні, її дії слід вважати пособництвом.

Отже, підсумовуючи, можна стверджувати, що бандитизм – це злочин із формальним складом, суспільно небезпечні наслідки якого перебувають поза межами складу злочину.

Ст. 18 КК України визначає, що суб'єктом злочину є фізична осудна особа, що вчинила злочин у віці, з якого відповідно до кримінального закону може наступати кримінальна відповідальність. Тому суб'єкт злочину як елемент складу злочину характеризується трьома обов'язковими ознаками: це особа фізична, осудна, та така, що досягла віку кримінальної відповідальності. Кримінальний закон і теорія кримінального права вирізняють два види суб'єктів злочину – загальний і спеціальний. Як загальний, так і спеціальний суб'єкт злочину характеризується наявністю наступних обов'язкових ознак: 1) це – особа фізична; 2) особа осудна; 3) особа, яка вчинила

злочин у віці, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Для загального суб'єкта наявність таких ознак є достатньою, спеціальний же суб'єкт, крім зазначених, повинен мати й інші ознаки, передбачені кримінальним законом [5, с. 140]. Ст. 257 КК будь-яких вказівок на суб'єкт злочину не містить. Тому з урахуванням положень ст. 18 та ч. 2 ст. 22 КК можна констатувати, що суб'єктом бандитизму є фізична осудна особа, якій на момент вчинення злочину виповнилось чотирнадцять років.

Суб'єктивна сторона злочину – це внутрішня сторона злочину, бо вона включає ті психічні процеси, що характеризують свідомість і волю особи в момент вчинення злочину. При цьому, вина – обов'язкова ознака будь-якого злочину, а мотив і мета – факультативні ознаки складу злочину, проте у передбачених законом випадках можуть виступати ознаками основного або кваліфікованого складів, впливати на кримінальну відповідальність як обставини, що обтяжують або пом'якшують покарання [5, с. 152]. Бандитизм являє собою співучасть у злочині у формі вчинення злочину організованою групою або злочинною організацією. З цього випливає, що при бандитизмі має місце умисна спільна участь декількох осіб у вчиненні умисного злочину (ст. 26 КК). Також він є злочином з формальним складом і суспільно небезпечні наслідки перебувають поза межами складу злочину.

Суб'єктивна сторона бандитизму: вина – прямий умисел, мета — напад на підприємства, установи, організації або окремих осіб. Умисел при бандитизмі може бути тільки прямий.

Важливу роль у характеристиці суб'єктивної сторони даного злочину відіграють факультативні ознаки суб'єктивної сторони – мета і мотив. Ст. 257 КК встановлює, що необхідною ознакою банди є створення її з метою вчинення нападів на підприємства, установи, організації або на окремих осіб. Така мета у зв'язку з тим, що вона вказана в ст. 257, є обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони, має усвідомлюватися особами, які створюють банду, беруть участь у її діяльності або у вчинюваному нею нападі. Разом із тим, ця мета є лише проміжною, оскільки через її досягнення учасники банди або інші особи, які беруть участь у нападі спільно з бандою, прагнуть досягнути інших цілей. Для переважної більшості випадків вчинення бандитизму характерною є корисливий мотив, а також наявність корисливої мети. У випадку встановлення, що банда діяла з корисливих мотивів слід ставити питання про призначення додаткового покарання у виді конфіскації майна. Проте, не виключається вчинення нападів з інших мотивів, зокрема вбивства з помсти за вихід із банди, на ґрунті неприязних відносин між злочинними угрупованнями тощо [6, с. 98].

Як вже було з'ясовано, бандою визнається об'єднання осіб (співучасників), яке може існувати у формі організованої групи або злочинної організації. Поряд зі ст. 257 КК існує ст. 255 КК, яка передбачає кримінальну відповідальність за створення злочинної організації. Оскільки родовим об'єктом обох злочинів є громадська безпека, тобто фактично вони посягають на певне коло однорідних суспільних відносин.

Також важливим питанням при розгляді наведених злочинів є відсутність заохочувальної норми в ст. 257 ККУ – «Бандитизм». Для початку потрібно з'ясувати, що саме являють собою заохочувальні норми. Заохочувальні норми – це самостійна група кримінально-правових норм, що складаються з правових приписів, які, з одного боку надають право особі, що вчиняє або вчинила злочин, на соціально-схвальну, позитивну поведінку, а з другого боку породжують право або обов'язок держави усунути чи пом'якшити кримінально-правове обтяження [9, с. 37].

Заохочувальні норми Особливої частини КК існують у вигляді приписів, що визначені як імперативні та безумовні спеціальні види звільнення особи від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності – це відмова держави від застосування щодо особи, котра вчинила злочин, установлених законом обмежень певних прав і свобод шляхом закриття кримінальної справи, яке здійснює суд у випадках передбачених КК, та у порядку, передбаченому КПК [10, с. 13].

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку нашої держави дане діяння має певний рівень розповсюдженості: кількість злочинів, які виявляються щорічно в Україні, свідчить про те, що це явище є проявом окремих загальних тенденцій й закономірностей. Крім того, слід мати на увазі, що за кожним виявленим фактом існування банди стоїть декілька, а в окремих випадках і декілька десятків озброєних нападів, значна кількість яких пов'язана з вбивствами потерпілих.

Встановлення даної норми в статті «Бандитизм» принесе багато суспільної користі: надасть можливість викривати озброєні банди на початку їхнього злочинного існування або у процесі їх діяльності. У разі співпраці хоча б одного з учасників банди з працівниками правоохоронних органів можливо попередити низку суспільно небезпечних наслідків. Така зміна могла б значно знизити кількість злочинів за статтею «Бандитизм». Звичайно таке доповнення до статті повинно впроваджуватися разом з змінами до кримінального процесуального законодавства (щодо захисту свідків та потерпілих від злочинів, що досліджуються). Адже на сучасному етапі, у порівнянні з іншими державами, законодавство нашої держави в питанні захисту свідків та потерпілих є досить застарілим і малодієвим зокрема, через недостатність фінансування.

Також важливо зазначити, що звільнення від кримінальної відповідальності можливо тільки в залежності від вчинених дій злочинця. Встановлення певних меж дозволеної поведінки, як наприклад невчинення тяжких або особливо тяжких злочинів для того, щоб не порушувати принцип невідворотності відповідальності та покарання.

У науковій літературі існує думка, що потребує змін і заохочувальна норма в статті 255 КК – «Створення злочинної організації», яка передбачає, що керівник і організатор не можуть бути звільненими від покарання. Такий підхід може бути виправданий тим, що закріплена в законі можливість звільнення від кримінальної відповідальності поряд із рядовими учасниками злочинної організації також її організаторів і керівників має на мені запобігання тяжким злочинами, які

можуть бути вчинені злочинною організацією, та небезпечних наслідкам цим злочинів [9, с. 161].

Дана думка є слушною, якщо метою є підвищення ефективності протидії організованій злочинності, в такому випадку не важливо, хто саме допоможе у розкритті злочинного угруповання. Позитивна посткримінальна поведінка організатора і керівника у вигляді добровільної заяви про існування злочинної організації в поєднанні з невчиненням, організованої чи керованої ними, організацією тяжким або особливо тяжкими злочинів та активне сприяння розкриттю, розслідуванню та розгляду кримінальної справи в суді є необхідною і достатньою підставою для звільнення їх від кримінальної відповідальності [9, с. 162].

Висновки і пропозиції. Проаналізувавши склади злочинів, передбачених ст. 255 КК та ст. 257 КК, можна зробити наступні висновки:

1. Банда, про яку йдеться у ст. 257 КК, – це організована група чи злочинна організація, тоді як у ст. 255 КК зазначено тільки про злочинну організацію. В цьому аспекті обов'язковим є звернення до ст. 28 КК, яка визначає ознаки злочинної організації (кількісна ознака – не менше п'яти осіб, внутрішня та зовнішня стійкість, ієрархічність тощо).

2. Обов'язковою ознакою банди є озброєність, тоді як для злочинної організації у ст. 255 КК та ст. 28 КК цього не вимагається. Не викликає сумнівів, що оскільки метою створення злочинної організації є вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину, в переважній більшості випадків можна стверджувати про наявність зброї в таких об'єднаннях, проте законодавець не визначає цю ознаку обов'язковою в даному випадку, що дає підстави для такого розмежування складів злочинів.

3. Аналізовані злочини відрізняються також за об'єктивною стороною. Так, бандитизм може вчинятися у трьох формах: 1) організація озброєної банди; 2) участь у банді; 3) участь у вчинюваному бандою нападі. В свою чергу диспозиція ч. 1 ст. 255 КК передбачає такі форми виконання об'єктивної сторони цього злочину: 1) створення злочинної організації; 2) керівництво такою організацією; 3) участь у ній; 4) участь у злочинах, вчинюваних такою організацією; 5) організація; 6) керівництво чи 7) сприяння зустрічі (сходці) представників злочинних організацій або організованих груп для розроблення планів і умов спільного вчинення злочинів, матеріального забезпечення злочинної діяльності чи координації дій об'єднань злочинних організацій або організованих груп;

4. З суб'єктивної сторони обидва злочини передбачають обов'язкову наявність спеціальної мети, яка певним чином відрізняється. Метою бандитизму є здійснення нападу на підприємства, установи, організації чи на окремих громадян, тоді як метою створення злочинної організації – вчинення тяжких чи особливо тяжких злочинів.

5. Організована група, як одна з форм існування банди, має внутрішню стійкість, а злочинна організація – додатково ще й зовнішню стійкість. Пленум ВСУ у Постанові «Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями» від 23.12.2005 № 13 зазначає, що ознаками зовнішньої стійкості злочинної організації можуть бути встановлення корупційних зв'язків в орга-

нах влади, наявність каналів обміну інформацією щодо діяльності конкурентів по злочинному середовищу, створення нелегальних (тіньових) страхових фондів та визначення порядку їх наповнення й використання тощо. Набуття організованою групою крім ознак внутрішньої ще й ознак зовнішньої стійкості (за наявності ієрархічної побудови та мети вчинення тяжких і особливо тяжких злочинів), як правило, свідчить про те, що ця група трансформувалась у злочинну організацію.

6. Покарання за ст. 255 КК – «Створення злочинної організації» та за ст. 257 КК – «Бандитизм» передбачено у виді позбавлення волі на строк від п'яти до дванадцяти за ч. 1 ст. 255 і від п'яти до п'ятнадцяти за ст. 257. Також відповідно до положень ч. 2 ст. 59 КК, якщо бандитизм вчинений з корисливих мотивів передбачається додаткове покарання у виді конфіскації майна. Перспективами подальших досліджень є розгляд можливості встановлення конфіскації майна за створення злочинної організації.

7. За вчинення бандитизму у ст. 257 КК не передбачено спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності, тоді як у ч. 2 ст. 255 КК – заохочувальній нормі, вказано про таке звільнення. Так, звільняється від кримінальної відповідальності особа, крім організатора або керівника злочинної організації, за вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 255 КК, якщо вона добровільно заявила про створення злочинної організації або участь у ній та активно сприяла її розкриттю. Проте така редакція ч. 2 ст. 255 не сприяє ефективній протидії діяльності злочинних організацій, оскільки незначні позитивні наслідки для злочинця (звільнення від кримінальної відповідальності лише вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 255 КК) недостатні порівняно з негативними наслідками (притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення усіх інших злочинів у складі злочинної організації та можлива помста членів злочинної організації за їх викриття). Було б доцільно звільняти за будь-який злочин невеликої або середньої тяжкості і за необережні тяжкі злочини, адже бувають ситуації коли дехто з учасників не має прямого умислу на вчинення тяжких злочинів. У такому випадку суд зобов'язаний звільнити відповідних осіб від кримінальної відповідальності. Добровільність заяви про створення злочинної організації або участь в ній означає вчинення цих дій із різних мотивів, але з власної волі та за усвідомлення об'єктивної можливості й надалі брати участь у ній.

На мою думку ч. 2 ст. 255 КК – «Створення злочинної організації» потрібно викласти в такій редакції: «звільняється від кримінальної відповідальності учасник злочинної організації, за вчинення злочину, передбаченого частиною першою цієї статті, або будь-якого іншого злочину невеликої або середньої тяжкості, або тяжкого злочину, що є необережним, вчиненого у складі злочинної організації, якщо він добровільно заявив про створення злочинної організації або участь у ній і не вчиняв умисних тяжких або особливо тяжких злочинів та активно сприяв її розкриттю». Дана норма буде підтверджувати і реалізовувати завдання кодексу, яке передбачено ст. 1 КК України, а саме – запобігання злочинам.

Проаналізувавши дані статті можна зробити висновок, що кримінальне законодавство у ч. 2 ст. 255 КК поки що не є досконалим, тому що не сприяє ефективній протидії діяльності злочинних організацій, і для більш ефективної боротьби зі злочинністю потребує деяких доповнень. Також доцільно було б додати до ст. 257 КК – «Бандитизм», заохочувальну норму в частину 2 в такій редакції «звільняється від кримінальної відповідальності учасник банди, за вчинення злочину, передбаченого частиною першою цієї статті, або будь-якого іншого злочину невеликої або середньої тяжкості, або тяжкого злочину, що є необережним, вчиненого у складі банди, якщо він добровільно заявив про створення злочинної організації або участь у ній і не вчиняв умисних тяжких або особливо тяжких злочинів та активно сприяв її розкриттю».

Підсумовуючи вищевикладене, можна стверджувати, що як злочинні діяння, бандитизм і створення злочинної організації характеризуються особливою суспільною небезпечністю, бандитизм проявляється в тому, що банда, яка є особливим видом злочинного угруповання, що володіє зброєю, загрожує основам громадської безпеки. Окрім цього, його особлива небезпека проявляється і в тому, що він в більшості випадків посягає на цілий комплекс найбільш значимих соціальних цінностей, таких як життя і здоров'я людей, державна і приватна власність, нормальне функціонування фінансових, господарських, управлінських структур й інститутів, органів правосуддя. І для того, щоб була можливість попередити такі злочинні діяння потрібно вносити зміни і доповнення щодо заохочувальних норм.

Список літератури:

1. Демидова Л.М. Кримінальна відповідальність за створення злочинної організації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08. – Х., 2003. – 21 с.
2. Бедриківський В.В. Кримінологічна характеристика та заходи запобігання бандитизму : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. – Київ: Б.в., 2010. – 20 с.
3. Гаврилов Ю.Г. Бандитизм: кримінально-правова характеристика та проблеми кваліфікації. : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. – Запоріжжя, 2017. – 23 с.
4. Кримінальний кодекс України. Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості ВРУ. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
5. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / [Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.]; за ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право – 2010. – 456 с.
6. Бандитизм: соціально-правовий і кримінологічний аналіз: монографія / В.В. Бедриківський, О.М. Литвинов; [за ред.: О.Н. Ярмиш]; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х.: ХНУВС. – 2009. – 161 с.
7. Тихий В.П. Проблемы уголовно-правовой охраны общественной безопасности [Текст] : дис. ... д-ра юрид. наук / В.П. Тихий. – Х.: Б. и., 1987. – 400 с.
8. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2 т.: том 2 : Особлива частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. – 2013. – 1040 с.
9. Хряпінський П.В. Заохочувальні норми у кримінальному законодавстві України. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури. – 2008. – 175 с.
10. Сумачев А.В. Публичность и диспозитивность в уголовном праве. М.: Издательская группа «Юрист». – 2003. – 331 с.
11. Постанова Пленуму ВСУ «Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями» від 23.12.2005 № 13 // Вісник ВСУ. – № 1. – С. 25–27.

Балега Н.В.

Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого

ОТЛИЧИЕ БАНДИТИЗМА ОТ СОЗДАНИЯ ПРЕСТУПНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ

Аннотация

В данной статье сравнены различия между двумя составами преступления против общественной безопасности, указанных в ст. 255 и ст. 257 Уголовного кодекса Украины. Освещены вопросы касательно ст. 255 УК – изменения поощрительной нормы, а по ст. 257 УК – создание такой нормы в части 2. Сделан вывод, что поощрительные нормы в упомянутых статьях приведет к более эффективному воздействию на борьбу с преступностью.

Ключевые слова: бандитизм, освобождение от уголовной ответственности, поощрительные нормы, преступная организация.

Baleha N.V.

Yaroslav Mudryi National Law University

THE DIFFERENCE BETWEEN BANDITRY AND BUILDING OF A CRIMINAL ORGANIZATION

Summary

This article compares the differences between the elements of crimes against public safety, provided by Art. 255 and Art. 257 of the Criminal Code of Ukraine. Issues concerning Art. 255 of the Criminal Code – changes in the incentive rule, and concerning the Art. 257 CC – the creation of such rule in part 2. It is concluded that the encouraging provision in above mentioned articles will lead to more effective assistance in the fight against crime.

Keywords: banditry, release from criminal liability, incentive norms, criminal organization.